

Vastasseis

Seadus on ju antud Moosese kaudu, arm ja tõde aga tulnud Jeesuse Kristuse kaudu.
[Johannese 1:17](#)

*Hingamispäev, 7. oktoober
 Renard Donesekey (Keene, Texas, USA)*

Sissejuhatus. Õigus usu läbi – mitte lahutav õpetus

[Jh 1:17](#)

Pauluse kiri roomlastele on väga sarnane argumenteeriva esseega ning inglise keele õpetajana, kes hindab sadu töid, tunnen ma ära eeskätt ühe argumenteeriva strateegia, mida Paulus kasutab. Selleks on arvukad Pühakirja tsitaadid oma mõtte toetamiseks, seega teavad tema lugeja eelnevalt neid asju ja need on osa juudi religioosest traditsioonist. Paulus näeb selle kirjaga vaeva – see on kaunis pikk ja üsna keeruline. Ta kõneleb samast asjast mitu korda. See meenutab mulle suurest Martin Luther King juuniori kirja „Letter From a Birmingham Jail“, sest ka King kirjutab tõsiselt pika, argumenteeriva kirja, millega ta näeb vaeva, sest soovib väga, et tema lugejad saaksid aru, mida ta mõtleb.

Ole kannatlik ja aktsepteeri ukklikke, kes usuvad võib-olla teistmoodi kui sina.

Olen kogu elu olnud seitsmenda päeva adventist ja nüüd olen jõudnud keskikka, seega olen näinud inimesi sageli maadlemas usu läbi õiguse kontseptsiooniga. Isiklikul tasandil olen näinud koguduseliikmeid tuliselt vaidlemas selle üle, kas uskumus õigusest usu läbi võib juhtida arusaamani, et patustamine on paratamatu ja järelikult – mingil tasandil – aktsepteeritav. Koguduse tasandil olen näinud koguduseliikmeid selle õpetuse pärast niivõrd ärrituvat, et nad on kogudusest lahkunud, et leida teisi ukklikke, kelle Pühakirja tõlgendus, eeskätt õigusest usu läbi, on nende omaga sarnasem. Konfessionaalsel tasandil olen läbinud seitsmenda päeva adventkoguduse ajaloo kursuse, mis näitab, et see probleem oli olemas juba 1888. aastal Minneapolise peakonverentsi sessioonil ning tekitas koguduse juhtkonnas korraliku lõhe. Küllap oli Saatan väga rõõmus teades, et nii kaunis ja elu muutev õpetus võib niisuguseid lahkarvamusi põhjustada.

Ma ei usu, et Paulus soovis vaidlust õhutada, otse vastupidi. Kirja lõpu poole kirjutab ta: „Aga meie, kes oleme tugevad, peame kandma jõuetute nõrkusi ega tohi elada enese meeleheaks.“ ([Rm 15:1](#)) Edasi ütleb ta: „Võtke vastu üksteist, nõnda nagu ka Kristus on meid vastu võtnud Jumala kirkuseks.“ (salm [7](#))

Kui sa järgmisi õppetükke loed, pea Pauluse nõuannet meeles. Ole kannatlik ja aktsepteeri ukklikke, kes usuvad võib-olla teistmoodi kui sina. Minu arust on üks usu aspekt uskumine, et Jumal tegutseb oma halastuses jätkuvalt oma lastega ning et Tema Püha Vaim tegutseb alati selle nimel, et juhtida meid suurema vaimuliku valguse juurde. Kui teised usuvad teistmoodi kui sina, siis tea, et Jumala Vaim ei ole veel nendega või sinuga lõpetanud.

*Pühapäev, 8. oktoober
 Andre Doneskey (Keene, Texas, USA)*

Tõendusmaterjal. Juutide seadus?

[Ap 15:8–10](#)

Mõned tänapäeva kristlased ei tea, kui palju juutide seadusi peaksime järgima. See mure on olnud parematelgi. Meie kristlikud esiisad esitasid samuti selle küsimuse, pidades end ikka veel juutideks. Apostlite tegude raamatus näeme kristliku

usu värskeimaid liikmeid selle teemaga tegelemas. Vastus tuleb Peetruse suust, kes ütleb: „Ja südametundja Jumal on nende eest tunnistanud, andes neile Püha Vaimu nagu meilegi, ja ei ole teinud mingit vahet meie ja nende vahel, olles usu läbi puhastanud nende südamed. Miks te siis nüüd kiusate Jumalat, soovides panna jüngrite kaela iket, mida ei ole jaksanud kanda ei meie isad ega meie? ([Ap 15:8–10](#)) See „ike“ oli juutide seadus, mida nad olid täitnud.

Kui seadus oli liiga ränk nende jaoks, on see kindlasti meie jaoks sama.

Peetrus ütleb, et juutide seaduse ike on midagi, mida „ei ole jaksanud kanda ei meie isad ega meie“ (salm [10](#)). See peaks olema õppetund meile kui tänapäeva kristlastele. Kui seadus oli liiga ränk nende jaoks, on see kindlasti meie jaoks sama.

Jeesus tuli päästma kõiki inimesi. Jeesuse arm, halastus ja lõputu armastus on mõeldud kõigi inimeste jaoks, rassi, nahavärvuse, kommete ja muu tõttu vahet tegemata. Juudid olid kaua aega arvanud, et nemad on ainsad, kes on väärt Jumala armastuse ja õnnistuste eesõigusi vastu võtma. Nad arvasid, et teised inimesed – paganad ja kindlasti need vihatud samaarlased – olid Jumala silmis väljaspool ja ka juudid peaksid neid samamoodi kohtlema. Paljud arvasid, et ainus viis, kuidas juudid saavad paganat aktsepteerida, on see, kui ta võtab omaks kõik juutide kombes ja tavas, kuidas see ei ole nii. Kristus tuli päästma paganaid ja juute ühtmoodi. Lihtsalt sellepärast, et me kõik oleme Jumala lapsed. Ta armastab meid kõiki piiritult ning see armastus ületab mitmesugused juutide kombes ja seadused, millest nad nii meeleheitlikult kinni hoidsid.

VASTA

1. Kas meie adventistidena arvame teisest religioonist, teisest konfessioonist ja teistsuguste kommetega inimestest samamoodi, nagu juudid paganatest Jeesuse ajal?
2. Kuhu tuleks tõmmata piir selles suhtes, mis puudutab teiste kogudusse vastuvõtmisesse ja inimeste kommetesse, millega me ei pruugi nõustuda?
3. Kuidas saame mitte tunnustada inimesi koguduses nende elustiili ja tavade tõttu, kuid kristlastena ikkagi näidata neile Jumal armastust?

*Esmaspäev, 9. oktoober
Michael Gibson (Berrien Springs, Michigan, USA)*

Logos. Uus versus vana – mis vahe neil on?

[Mt 19:17](#); [Hb 8:6](#); [Jk 2:10](#); [Ilm 12:17](#); [14:12](#)

Rikas noor ülem ([Mt 19:17](#))

Jeesus tuli siia maa peale teades, kui raske on juutidel ja paganatel mitte üksnes Teda Päästjana vastu võtta, vaid ka üksteist usklike osaduses aktsepteerida. Jeesuse ja rikka noore ülema vaheline suhtlus annab meile põgusa pilgu sellesse kahestumisse. Kõigepealt küsib rikas noor ülem Jeesuselt [Mt 19:16](#): „Õpetaja, mis head ma peaksin tegema, et saaksin igavese elu?“ See mees otsis mõnda „head“ tegu, mida võiks pääste omandamiseks teha. Tema esitatud küsimus põhines Moosese seaduse väärnimõistmisel, mida juudid olid aastaid järginud. Kui Jumal seadis Eedenis sisse ohvritalituse ([1Ms 3:21](#)) ja laiendas seda Moosese kaudu ([3Ms 1](#)), siis kavatses Ta anda oma rahvale sümboli, mis juhiks neid usku, kui nad otsivad suhet Jumalaga.

Jumal ise näitab meile, et usk ja teod on lahutamatud.

Veatu talle ohverdamine oli sümbol ja viitas „tapetud Tallele“ ([Ilm 13:8](#)). Kuid aastasadade jooksul, mil Jumala rahvas ohvritalitust läbi viis, kaotasid nad selle tõelise tähenduse, millele veatu tall osutas. Selle asemel et leida Jeesuses usk ja

lootus, keskendus Jumala rahvas talle ohverdamise teole kui päästmise vahendile. Nii lähenes rikas noor ülem päästele „heade tegude“ suhtumisega. Ta soovis saada Jeesuselt sammsammulise protsessi, et oma osa selles tehingus täita. Järgmises salmis seab Jeesus kahtluse alla tema definitsiooni heast: „Miks sa minult küsid, mis on hea? On vaid üks, kes on hea.“ ([Mt 19:17](#)) Rikkale noorele ülemale niimoodi vastates esitas Jeesus osava väljakutse tema mõtteviisile ja vihjas faktile, et ükski hea tegu ei saa patust päästele lähemale tuua. Siiski Jeesus hindab seadust ehk kärke kõrgelt ja lisab: „Kui sa tahad ellu minna, siis pea käsud!“ (salm [17](#))

Sisemise ja välise vastandamine ([Hb 8:6](#))

Kui varakristlik kogudus hakkas tegelema sellega, mida tähendab olla Jeesuse järelkäija, ilmnes Jumala lunastusplaani selgem pilt. [Hb 8:6](#) on kirjutatud sellest selgusest: „Nüüd on aga Jeesus saanud seda ülevama ameti, mida parema lepingu vahemees ta on, mis on seadustatud paremate töötuste alusel.“ Kui on olemas parematele töötustele tuginev parem leping, siis peab sellele paremale lepingule eelnema rikutud leping ja töötus. Järgmiste salmides hakkavad need kaks lepingut lahti rulluma. Esimene ehk vana leping oli väline tegevus (talle füüsiline ohverdamine), et kutsuda esile sisemine muutus (Jumala lunastuse isiklik tundmine ja sellesse uskumine). [Hb 8:7](#) on öeldud, et vanal lepingul oli midagi viga: Jumala rahvas ei pidanud seda. Kuid Jumal oma piiritus tarkuses ja halastuses andis parema, uue lepingu. See leping pidi kirjutatama Tema rahva südamesse (salm [10](#)). Jumal muutis lepingu välisest lepingust, mis pidi esile kutsuma sisemise muutuse, uueks lepinguks, mis algas sisemise muutusega (Jumala seadus Tema rahva südamesse kirjutatud), mis omakorda kutsub esile seaduse järgimise välise ilmingu. Niisiis, kui Jumal kirjutab oma seaduse meie südamesse, siis täidame kärke mitte eesmärgiga päästet omandada, vaid sellepärast, et meil juba on pääste usu kaudu Jeesusesse.

Kus on tasakaal? ([Ilm 12:17](#); [14:12](#))

Seni oleme näinud, et Jumal kehtestas uue lepingu seepärast, et Tema lapsed ei pidanud esimest lepingut. Kuidas tasakaalustas varakristlik kogudus Jeruusalemma nõupidamisel uue lepingu Jumala seadusega? Üks võimalus oli seda vaadata Ilmutusraamatu autori Johannese pilgu läbi. Patmose saarele pagendatud Johannes sai heita Jumala troonisaali pilgu, mida keegi teine ei olnud saanud. Johannes nägi inimrühma kahe selgesti eristatava tunnusega. See inimrühm pidas Jumala kärke ja neil oli Jeesuse tunnistus ([Ilm 12:17](#)). Hiljem, [Ilm 14:12](#), pidas see rühm Jumala kärke ja hoidis alal usku Jeesusesse. Johannes näeb vastust igivanale usu ja tegude küsimusele ning sellele, kas paganad peavad kristlaseks saamiseks juudiks saama. Jumal ise näitab meile, et usk ja teod on lahutamatud. Need, kes on Jumala käskude tõelised pidajad, on läbi teinud sisemise muutuse, nende südames asuva Püha Vaimu töö kutsub esile usu Jeesusesse. See usk Jeesusesse, usk ohvrise ristil, annab kahetsevale usklikule päästelootuse ning kutsub temas esile head teod, mis voolavad nagu allikas mäeveerult.

VASTA

1. Missuguseid sarnasusi näed rikka noore ülema ja enda vahel?
2. Mismoodi näeb tänapäeval välja uue lepingu ja tegude tasakaalustamine?
3. Kas sinu elus on keegi, kelle puhul sa kõhkled evangeeliumi jagamast teie kultuuriliste või religioossete erinevuste pärast? Miks?

Teisipäev, 10. oktoober
Sasha Doneskey (Keene, Texas, USA)

Tunnistus. **Õigusest usu läbi**

[2Ms 20:1–17](#); [3Ms 12](#); [16](#); [23](#)

„Selline evangeeliumi kuulutamise meetod iseloomustas apostli [Pauluse] tööd kogu tema teenistuse kestel paganate seas. Alati hoidis ta nende silme ees Kolgata risti.“¹

„Mõte, et Kristuse õigus on meie osaks arvatud mitte ühegi meie teene tõttu, vaid Jumala vaba annina, on kallis mõte. Jumala ja inimese vaenlane ei taha, et seda tõde selgelt esitataks, sest ta teab, et kui inimesed selle täielikult vastu võtavad, on tema võim murtud. Kui ta saab kontrollida mõistust, nii et end Jumala lapseks nimetavate inimeste kogemuseks on kahtlused, uskmatus ja teadmatus, suudab ta nad kiusatusega võita.

„Kristuse lakkamatu, ammendamatu õigus saab usu kaudu meie õiguseks.“

Tuleb õhutada seda lihtsat usku, mis võtab Jumalat Tema sõnast. Jumala rahval peab olema usk, mis hoiab kinni jumalikust väest, „sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu – ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt“ [[Ef 2:8](#)]. Need, kes usuvad, et Jumal on Kristuse pärast nende patud andestanud, ei tohi lasta kiusatusel takistada end head usuvõitlust võitlemast.“²

„Issand Jeesus on meie jõud ja õnn, rikkalik varakamber, kust inimesed võivad igaks puhuks jõudu saada. Kui me uurime Teda ja räägime Temast, kui me suudame üha enam Teda vaadata, kui kasutame ära Tema armu ja võtame vastu õnnistused, mida Ta meile pakub, siis on meil midagi, millega teisi aidata. Tänujulge anname teistele edasi õnnistusi, mis on meile vabalt antud. Niimoodi vastu võttes ja välja jagades kasvame armus. Meie huulilt voolab pidevalt külluslik tänu. Jeesuse kallid Vaim süütab südames tänutunde ja meie hing saab kindlustundes üles tõstetud. Kristuse lakkamatu, ammendamatu õigus saab usu kaudu meie õiguseks.“³

VASTA

1. Mis sa arvad, miks tundub, nagu oleks osadel meist iseeneslik usk, samas kui teised on skeptilisemad?
2. Kas sul on täielik usk Jeesusesse Kristusesse igal ajal või muutub see usk mõnikord rohkem lootuseks?

Kolmapäev, 11. oktoober
Kylie Kurth (Indianola, Iowa, USA)

Praktiline juhend. **Valguse relvad**

[Ap 15:5–29](#); [Rm 13](#); [14](#)

Me ei saa käia õiguse teel ilma Jumala juhtimiseta, kuid meil pole vaja muretseda, sest me ei ole kunagi üksi. Lähim tulevik on tume, kuid Tema on valgus, mis paistab meie pikale ja ohtlikule teele. Kuidas liikuda usus edasi eesootavale pimedusele vaatamata?

Haara oma varustus. [Rm 13:12](#) on öeldud: „Õo on lõpule jõudmas ja päev on lähedal. Pangem siis maha pimeduse teod, rõivastugem valguse relvadega!“ Pahatihti teeme otsuseid ilma Jumala käest nõu küsimata. Tee oma iga päeva esimene tegevus tähendusrikkaks ja palveta sellepärast, et Püha Vaim juhiks kõiki

¹ Ellen G. White, „Apostlite teod“, orig lk 208.

² Ellen G. White, „Gospel Workers“ (1915), lk 161.

³ Ellen G. White, „Our Father Cares“, lk 219.

sinu mõtteid ja otsuseid. Võta valguse relvad ja sul on rahu teadmisesest, et Jumalal on kõik kontrolli all.

Õigus usu läbi on Jumala võrratu and.

Kasuta kompassi. Jumal jättis meile parima vahendi suuna määramiseks – Piibli. Kaevu ustavalt Tema Sõnasse, et leida vastuseid. Pauluse sõnul on kõik meie tõekspidamised meie ja Jumala vahelised ning neid peaks juhtima usk ([Rm 14:22, 23](#)). Vaata oma tõekspidamised üle koos vastustega, mille Tema käsi sinu südamesse paneb. Pea meeles, et me peame teel teisi aitama, kuid olema ettevaatlikud, et me ei sunniks oma tõekspidamisi kellelegi peale.

Otsi vett. Kõrbes rändamisel on taimedest ja loomadest näha veeallika lähedus. Vesi on esimene asi, mida on ellujäämiseks vaja. Otsi iga päev „elava vee allikat“ ([Jr 17:13](#)). Jeesus ütles naisele kaevul, et too ei januneks enam iial, kui tal oleks elavat vett – Püha Vaimu ([Jh 4:14](#)). Tänapäeva kristlased võivad õilmitseda, kui peame meeles elava vee jõgesid, mis meie südames voolavad.

[Ap 15:9](#) ütles Peetrus: „[Jumal] ei ole teinud mingit vahet meie ja nende [paganate] vahel, olles usu läbi puhastanud nende südamed.“ Me ei pea kandma õiguse koormat oma õlgadel, sest Jumala arm katab meie puudused. Õigus usu läbi on Jumala võrratu and, meie peame selle vaid vastu võtma.

VASTA

1. Miks on õigus usu läbi oluline? Mida räägib Jaakobus usust ja tegudest?
2. Kas sinu elus on juhtunud, et oled unustanud Jumala plaanidesse uskuda? Kuidas saad seda meeles pidades aidata teisi samasuguse arusaama inimesi?
3. Kas oled kunagi üritanud kellelegi Jumalat või oma uskumusi peale sundida? Kuidas saaks seda teistmoodi teha?

*Neljapäev, 12. oktoober
DeAndra Merrills (Keene, Texas, USA)*

Arvamus. Kogudus ei ole sekt, see on perekond

[Gl 1:1–12](#)

21. sajandil on veel neid, kes hoiavad pigem kinni inimliku kui jumaliku päritoluga evangeeliumist. Kui Paulus galaatlastele kirjutab, tõi ta välja sama vea nende ajal. Ta kirjutab: „Ma imestan, et teie nii ruttu pöördute ära temast, kes teid Kristuse armu kaudu on kutsunud, mingi teistsuguse evangeeliumi poole. Mingit teist evangeeliumi ei ole, on vaid mõningaid, kes teid segadusse ajavad ja tahavad Kristuse evangeeliumi pahupidi pöörata.“ ([Gl 1:6, 7](#)) Varakristlikus koguduses uskusid paljud, et paganad peavad päästetud saamiseks kõigepealt juudiusku pöörduma. Hiljem see muutus, kuid paljud hoiavad siiski veel samas uskumusest kinni.

Meie Jumal on andnud meile ülesande rääkida Tema armastusest kõigil inimestele, ükskõik kas nad on pöördunud või mitte.

Meie kogudusel on mitmeid aspekte, mis võivad paista kahtlase seksti moodi. Näiteks käime me kirikus laupäeval, mis on teistest erinev, me ei söö sealihaga ega mõnda muud populaarset liha jne. Kuid suurim sarnasus on see, kui suletud oleme kõrvalseisjate ideedele.

Meie peas süttiks justkui häiresignaal, kui kuuleme sõna *mittheadventist*, kuigi peaksime kuulma hoopis võimalust. *Mittheadventist* ei tähenda alati paganat. See võib tähendada kristlast, mitte kuhugi kuuluvat või hoopis inimest, kes lihtsalt otsib vastuseid ega pole veel end ühegi religiooniga sobitanud. Jumala armastus ja pääste ei põhine sellel, kas oled oma ristimistunnistusele alla kirjutanud. Tema armastus ei tunne piire – see ulatub meie koguduse suletud udest kaugemale.

Ma tean, et kui „mitteusklikud“ tulevad kirikusse, siis me tervitame neid naeratades. Aga kuidas on väljaspool kirikut? Meile räägitakse lapsest peale, et peame oma sõnade ja tegude kaudu Jeesust näitama – tunnistama. Kas tunnistamise piiridest väljumine ja teistega sõbraks saamine on liiga palju?

Me teenime Jumalat, kes on halastusrikas, lahke, armastav ja andestav – Ta on tõesti võrratu. Me teenime ja armastame Teda ning pürgime selle päeva poole, mil näeme Teda silmast silma. Meie Jumal on andnud meile ülesande rääkida Tema armastusest kõigil inimestele, ükskõik kas nad on pöördunud või mitte.

VASTA

1. Mitu korda olen ma oma igapäevaelus lasknud mööda võimaluse minna tunnistamisest kaugemale ja saada sõbraks kellegagi, kes ei ole adventist?

2. Mida saan ma teha, et näidata ümbritsevatele inimestele Jumala armastust ja avatud süle?

Reede, 13. oktoober

Maylan Schurch (Renton, Washington, USA)

Uurimine. **Lepingud – enne ja nüüd**

[1Ms 17:10](#); [3Ms 12](#); [Mt 15:6](#); [Ap 15:1–12](#)

KOKKUVÕTE

Sellest ajast peale, kui Paulus kirjutas oma kirglikud ja mõnikord raskesti mõistetavad kirjad seaduse ja armu vahelistest pingetest, on mõnedel kristlastel olnud küsimusi. Üks neist on: „Kui ma olen päästetud ainult usu kaudu Jeesusesse, kui palju seadust pean ma järgima?“ Teine: „Kuidas kohelda inimest, kes väidab end olevat usklik, kuid kelle arusaamad ja tegevused ei paista olevat sellised, mida mina usun tõde olevat ja mis ei sobi religioossete tavadega, mis on minu arvates olulised?“ Vastus on hoida oma pilk kindlalt Jeesusel, Tema küllusel ning Tema töötatud Vaimu väel, mis võidab.

TEGEVUSED

- Joonista pühamu ja selle õue plaan, kaasa arvatud kõik esemed. Kasuta eri värvi pliiatseid, et märkida sellele ülempreestri tegevused ja liikumised lepituspäeval.
- Uuri ingliskeelset peatükki „Shabbat“ mišnas – rabide reeglites, mis kehtisid Jeesuse ajal. Püüa tuvastada neid juhtnööre sõnastanud rabide ajendid, mis olid tihtipeale siirad. Jeesuse sõnul ([Mt 15:6](#)) muutsid paljud neist traditsioonidest Jumala enda seadused kehtetuks. Mišna peatükk asub siin: <http://www.jewishvirtuallibrary.org/tractate-shabbat-chapter-7>.
- Alusta sotsiaalmeedia diskussioon teemal [Ap 15:1–12](#), kus räägitakse Jeruusalemma nõukogu otsusest selle kohta, mida nõuda paganatelt Moosese seaduse asemel. Salm 20 loetleb ainult neli nõudmist (hoidumine ebajumalate rüvetatud asjadest, seksuaalsest ebamoraalsusest, lämbunud loomadest ja verest). Miks need neli nõuet ja mitte rohkem?
- Koosta vastuväide kujuteldavale kohtuasjale, mille esitasid need, kes õpetavad [3Ms 12](#). peatükki, mis tundub ebaõiglaselt diskrimineerivat naissoost imikuid, kelle emal on sünnijärgne ebapuhtus ja puhastusprotsess kaks korda pikem kui neil, kellel sündis poisilaps.

LISALUGEMINE

Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, orig lk 395 jj.